

РЕШЕНИЕ

№ 2304

гр. София, 07.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав,
в публично заседание на 25.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **4342** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).

Образувано е по жалба на адв. А. К., като пълномощник на Н. П. Н. от [населено място], срещу МЪЛЧАЛИВ ОТКАЗ на министъра на земеделието, храните и горите, по Заявление за достъп до обществена информация от 23.02.2021г.

Жалбоподателят претендира за недействителност на процесния отказ за предоставяне на достъп до търсената от него информация и моли съда да го отмени със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. Поддържа, че непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ, който съобразно еднопосочната съдебна практика по ЗДОИ е нетърпимо от правото явление. Твърди, че за предоставяне на достъп до поисканата информация не е било необходимо съгласие на трети засегнати лица. На отделно основание посочва, че исканата информация е очевидно от надделяващ обществен интерес, още повече, че и законодателят е преценил така, с оглед разпоредбата на чл.3, ал.1, т.2 ЗДОИ. Претендира да му бъдат възстановени направените разноски по водене на делото. Доводи за незаконосъобразност на оспорвания акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора.

Ответникът – МИНИСТЪР на земеделието, храните и горите, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител юрк. Ф. поддържа, че няма формиран мълчалив отказ по заявлението и че не е налице надделяващ обществен интерес. Заявява, че няма щета

в момента за държавния бюджет. Доводи за неоснователност на жалбата излага и в писмени бележки по същество на спора.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и събраните писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление от 23.02.2021 г. (вх. № В. 02-33) жалбоподателят Н. е сезирал Министерството на земеделието, храните и горите с искане да му бъде предоставена информация в четлив вид, изпратена по електронен път – на електронна поща, относно: „През ноември 2019 г. вие обявихте общ размер на финансова щета от 80 милиона лева от т.нар „заменки“, на базата на преценка извършена вследствие решението на ЕК за неправомерна държавна помощ.“ Поискал е в случаите, в които има съдебно оспорване от страна на бенефициенти, да му се предостави списък за всички висящи и приключили дела:

- 1) Номер/година и административен съд, пред който се води делото. В случаите, в които е релевантно – номер/година на дело във ВАС като касационна инстанция;
- 2) Материален интерес (в български лева) по всяко едно дело от списъка.

С писмо, изх. № ВОП02-33/05.03.2021 г. министърът на земеделието, храните и горите е уведомил заявителя, че на основание чл.31, ал.1 ЗДОИ, са отправени искания до третите лица, за които е преценено че се отнася търсената информация и е необходимо тяхното съгласие и едва тогава ще му бъде дадена информация в поискания обем.

В отговор на писмото, заявителят е изпратил становище, вх. № ВОП02-33/15.03.2021 г., с което е посочил, че не е необходимо да се търси съгласието от третите лица и че административният орган следва да вземе предвид факта, че исканата информация несъмнено е от надделяващ обществен интерес, тъй като се отнася до производства, които са предприети с оглед защитата на интереса от законосъобразно и целесъобразно разходване на средства по фондове и програми на ЕС.

На 27.04.2021 г. министърът на земеделието, храните и горите е уведомил заявителя, че към този момент само три лица [фирма], [фирма] и Ловно-рибарско сдружение „Б.“ са дали съгласие за предоставяне на исканата информация. Съответно същата е дадена по отношение на тези три лица (писмо, изх. № ВОП02-33/27.04.2021 г.).

По делото са представени като доказателства писма, изходящи от министъра на земеделието, храните и горите до трети лица, за които исканата информация се отнася и съответно отговорите на третите лица, които са постъпили (л. 40 – 174 по делото).

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в срок, от лице с правен интерес срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 58, ал. 1 АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 40, ал. 1 ЗДОИ.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Предмет на настоящото производство е формиран мълчалив отказ на министъра на земеделието, храните и горите, тъй като с писмо, изх. №ВОП02-33/27.04.2021г. не се отказва изрично, но не се и предоставя в пълен обем поисканата информация. Същата реално е дадена само по отношение на три лица, които към момента на съставяне на писмото са дали изрично съгласието си за нейното представяне.

На първо място е необходимо да се посочи, че ЗДОИ регламентира един от способите

за упражняване на конституционното право на достъп до информация. Според определението, дадено в чл. 2, ал. 1 ЗДОИ „обществена информация” е всяка информация, свързана с обществения живот в РБългария, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона лица. По своя характер обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна. По смисъла на ЗДОИ официална е информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а служебна тази, която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации.

Нормата на чл. 4, ал. 1 ЗДОИ определя, че законът се прилага тогава, когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на информацията. В случая не се установява от данните по делото да е налице друг специален ред за достъп до исканата информация, изключващ приложимостта на нормите на ЗДОИ.

За да е обществена информацията по смисъла на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ, следва да са осъществени двете визирани в нормата кумулативни предпоставки: информацията да е свързана с обществения живот в страната и едновременно с това да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение, относно дейността на задължените по закона субекти. В ЗДОИ не се съдържа легално определение на понятието обществен живот, но то е с достатъчно ясно съдържание - животът на обществото като група хора. С оглед на това всяка информация, която е свързана с живота на обществото има характер на обществена информация. Осъществяването на втората предпоставка е обвързано с правомощията и дейността на съответния публичен орган, защото само тогава информацията би могла да удовлетвори установената от закона специална цел.

В случая несъмнено търсената информация има характер на служебна обществена информация по смисъла на чл. 11, вр. с чл. 2, ал. 1 ЗДОИ – касае се за информация, свързана с начина на организиране на дейността на МЗХГ и в частност – мерките, които РБългария е предприела във връзка с Решение на Комисията от 5.09.2014 година относно схема за помощ No SA.26212 (2011/C) (ex 2011/NN — ex CP 176/A/08) и SA.26217 (2011/C) (ex 2011/NN — ex CP 176/B/08) приведена в действие от Република България при замените на горска земя. С това решение, издадено на основание чл. 108, пар. 2, първа алинея Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) е установено, че държавната помощ, отпусната на предприятия при сделките за замяна на горска държавна собственост срещу горска земя частна собственост в периода 1 януари 2007 г. – 27 януари 2009 г., е неправомерно приведена от РБългария в действие, в нарушение на чл. 108, пар. 3 ДФЕС (доколкото Комисията не е била информирана от държавата за плановете ѝ да извърши посочените сделки) и е несъвместима с вътрешния пазар. Решението на ЕК не е обжалвано пред Общия съд на ЕС, като отказа за обжалване се основава на решение на МС от 05.11.2014 г. Според чл.14, пар.1 и пар.3 от действащия към влизане в сила на решението на ЕК Регламент (ЕО) №659/1999, когато са взети отрицателни решения в случаи с неправомерна помощ, Комисията решава съответната държава-членка да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя – пар.1. Без това да накърнява разпореждане на Съда на Европейските общности, съгласно член 185 от Договора, възстановяването се извършва незабавно и в съответствие с процедурите по националното законодателство на съответната държава членка, при условие че те

позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението на Комисията. За тази цел и в случая на производство пред националните съдилища съответните държави членки предприемат всички необходими стъпки, които са предвидени в съответните им правни системи, включително и временни мерки, без да се засяга правото на Общността. (пар.3). В тази връзка от страна на министъра на земеделието, горите и храните са издадени Актове за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ), с които за съответния бенефициер е установено публично държавно вземане, представляващо несъвместима с вътрешния пазар държавна помощ, подлежаща на възстановяване. Следователно, исканата информация за това как са се развили делата по обжалване на тези АУПДВ е неразривно свързана с разходването на публични средства и с предоставянето ѝ действително ще се повиши отчетността и прозрачността в дейността на органа. Сочената информация без съмнение има повишено значение за обществения живот и следва да е прозрачна за обществото.

Съдът не споделя довода на ответника, че не е налице надделяващ обществен интерес, както и че е следвало да бъде получено съгласието на третите лица, за които информацията се отнася. ЗДОИ въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация в случаите по чл. 37, ал. 1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1) исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2) достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3) исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т. 5 и т. 6 ДР ЗДОИ, което в случая не е сторено. Точно обратното – налице е надделяващ обществен интерес, тъй като чрез исканата информация се цели повишаване на прозрачността и отчетността на МЗХГ при разходването на публични средства. Както беше посочено по-горе, налице е формиран мълчалив отказ от страна на административния орган, тъй като не се отказва изрично, но на практика не се дава исканата информация извън цитираните 3-ма субекти в писмо изх. № ВОП02-33/27.04.2021 г. Мълчаливият отказ, постановен поради липса на съгласие от трети лица е незаконосъобразен.

Представянето на информацията е било дължимо в пълен обем. Като е приел обратното, ответникът е допуснал нарушение на материалния закон.

В обобщение съдът обуславя извод, че информацията, поискана от жалбоподателя, предмет на делото, касае обществения живот в РБългария, като чрез получаването ѝ жалбоподателят може да си състави мнение относно дейността на задължения субект и начина, по който се разходват публични средства. Става дума за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ или на неправилно използвана държавна помощ, поради което и следва да е налице максимална прозрачност.

Заявлението отговоря на изискванията на ЗДОИ, ответникът е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 1 ЗДОИ, поисканата информация е обществена и е при условията

на надделяващ обществен интерес. Следователно подлежи на предоставяне от органа, който следва да я съхранява. По изложените съображения ответникът е следвало да предостави достъп до поисканата информация в пълен обем.

По изложените доводи настоящият решаващ състав приема, че жалбата е основателна, в частта на постановения мълчалив отказ за предоставяне на достъп до информацията, поискана в т.1 и т.2 от Заявлението от 23.02.2021г., за всички случаи, в които има оспорване от страна на бенефициери дори и при неизразено изрично съгласие от тяхна страна, и като незаконосъобразен следва да бъде отменен, а преписката изпратена на министъра на земеделието за произнасяне по същество по Заявление с вх. №В. 02-33/23.02.2021г.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски в размер на 510 (петстотин и десет) лева - за адвокатско възнаграждение и за държавна такса, съгласно представените документи, доказващи извършването им.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК във вр. с чл.40, ал.3 ЗДОИ, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ МЪЛЧАЛИВ ОТКАЗ на министъра на земеделието, храните и горите за предоставяне на достъп до информацията, поискана в т.1 и т.2 от Заявление вх. №В. 02-33/23.02.2021г.

ИЗПРАЩА административната преписка на министъра на земеделието за произнасяне по същество по Заявлението на Н. П. Н. с вх. №В. 02-33/23.02.2021г. и предоставяне на достъп до информацията в пълен обем, в 7-дневен срок от съобщението за постановяване на настоящото съдебно решение.

ОСЪЖДА Министерство на земеделието, представлявано от министъра, с адрес: [населено място], [улица] да заплати на Н. П. Н. от [населено място], сумата 510 (петстотин и десет) лева – разноски по адм. дело №4342/2021 г.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване или протест.

СЪДИЯ

Боряна Петкова